

Sygn. akt II Ca 837/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 9 stycznia 2014 r.

Sąd Okręgowy w Kielcach II Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie:

Przewodniczący: **SSO Teresa Kołbuc**

Sędziowie: **SO Magdalena Bajor-Nadolska**

SO Cezary Klepacz (spr.)

Protokolant: protokolant sądowy Agnieszka Baran

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 9 stycznia 2014 r. w Kielcach

sprawy z powództwa A. P. i I. P.

przeciwko D. S.

o zapłatę

na skutek apelacji pozwanego od wyroku Sądu Rejonowego w Kielcach

z dnia 5 kwietnia 2013 r., sygn. VIII C 789/12

oddala apelację i zasądza od D. S. na rzecz A. P. i I. P. kwotę 600 (sześćset) złotych tytułem kosztów postępowania apelacyjnego; nakazuje pobrać od D. S. na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Kielcach kwotę 60,06 (sześćdziesiąt 6/100) złotych tytułem kosztów sądowych.

Sygn. akt II Ca 837/13

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 5 kwietnia 2013 r., sygn. akt VIII C 789/12, Sąd Rejonowy w Kielcach zasądził od D. S. solidarnie na rzecz A. P. i I. P. kwotę 7.000 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 30 czerwca 2011 r. do dnia 5 kwietnia 2013 r.; oddalił powództwo w pozostałym zakresie; zasądził od pozwanego solidarnie na rzecz powodów kwotę 2.067 zł tytułem kosztów procesu; nakazał pobrać od pozwanego na rzecz Skarbu Państwa kwotę 43 zł tytułem nieuiszczonych kosztów sądowych.

Sąd ten ustalił, że u dnia 31 stycznia 2011 r. strony zawarły ustną umowę o dzieło, w ramach której D. S. zobowiązał się wykonać na rzecz A. P. i I. P. dwa komplety mebli kuchennych i meble do przedpokoju w ich domu, w następujących terminach: meble do kuchni na parterze w dniach 6-8 lutego 2011 r., meble do przedpokoju w dniach 8-10 lutego 2011 r., meble do kuchni na piętrze w lutym 2011 r. Zamawiający zapłacili wykonawcy zaliczkę w kwocie 5.000 zł na poczet wynagrodzenia. Zgodnie z umową i zaakceptowanym przez powodów projektem wizualizacji kuchni, opracowanym przez pozwanego, D. S. zobowiązał się wykonać meble z płyt meblowych, z okleiną imitującą drewno dębowe, w postaci blatów kuchennych w kształcie litery „U” wraz ze znajdującymi się pod nimi na całej długości szafkami, szafek wiszących i szafki stojącej w postaci nadstawki. Powodowie wnieśli swoje poprawki do projektu pozwanego, wskazując na konieczność dodatkowego wykonania: szuflady w witrynie znajdującej się w lewej części kuchni poniżej górnych

drzwiczek, podwójnych drzwiczek w tej witrynie, pięciu szafek wiszących o równej długości, szafek dolnych o łącznej długości 617 cm, tworzących literę „L” oraz szafek górnych o łącznej długości 312 cm, które miały być zamontowane na ścianie środkowej. Umowa obejmowała również zabudowę otworu drzwiowego o szerokości 87 cm, wykonanie korpusów i frontów szafek z płyty melaminowanej w kolorze jasnego dębu o symbolu R 310 1 (dąb amerykański) i zabezpieczenie wąskich krawędzi tych szafek obrzeżem PCV. D. S., przed przystąpieniem do wykonania mebli, nie wprowadził poprawek w projektach wykonania zabudowy, a jedynie zanotował je sobie w zeszycie. Po dostarczeniu do domu powodów mebli kuchennych okazało się, że zostały one wykonane niezgodnie ze wskazówkami A. P. i I. P., bowiem odpowiadają pierwotnemu wyglądowi, wynikającemu ze sporządzonego przez D. S. komputerowego projektu wizualizacji. Dolne szafki miały zbyt wąskie szuflady, a ściany tych szafek były wypaczone, bez zachowania kątów prostych na złączeniach, brak było parapetiku nad witryną znajdującą się w lewej części kuchni, która była przy tym węższa niż szerokość przeznaczona na jej umieszczenie wnęki w ścianie, dwie skrajne szafki wiszące były zbyt szerokie, podobnie jak drzwiczki w tych szafkach, które pod własnym ciężarem opadały na zawiasach, z powierzchni oblicowania szafek odwarstwiała się okleina, zlewozmywak wystawał o ponad 1 cm ponad powierzchnię blatu, pod który w okolicach zlewozmywaka podchodziła wilgoć, w długiej szafce znajdującej się w prawej części kuchni nie domykały się dwie szuflady, odpadały niektóre uchwyty z tych szafek, odklejała się boczna listwa z PCV zamontowana na bocznych rantach tych szafek. Ostatnie czynności związane z montażem mebli kuchennych zostały dokonane przed Świątami Wielkanocnymi, w piątek, dnia 22 kwietnia 2011 r. Łącznie, tytułem wynagrodzenia za wykonanie mebli (z uwzględnieniem pobranej zaliczki), pozwany otrzymał od powodów kwotę 7.000 zł.

Meble kuchenne zamontowane w domu powodów zostały wykonane przez D. S. niezgodnie z projektem i sztuką stolarską. W szafce dolnej bok jednej z szuflad wykonany jest z okleiny w innej kolorystyce niż reszta mebli, a większą jej głębokość uzyskano poprzez doklejenie kawałków płyt do wykonanego wcześniej korpusu. Szafka górna jest nieprecyzyjnie dopasowana do wnęki, a w powstałą szczelinę wstawiono płytę, której długość jest mniejsza od przylegającego boku szafki. W blacie szafki przeznaczonej pod zlewozmywak wykonano otwór tuż przy boku szafki, uniemożliwiając prawidłowe jego zamontowanie. Dalszymi wadami są: odklejające się obrzeże PCV praktycznie na każdej krawędzi każdej szafki, odpadające uchwyty, nielicujący z bokami szafki wieniec środkowy witryny nad szufladą, przez co przy zamkniętej szufladzie występuje szczelina, niedomykająca się jedna dolna szuflada, opadające drzwi witryny, niedokładnie spasowana listwa cokołowa na narożu. Wszystkie te wady i usterki są możliwe do usunięcia. Najbardziej skomplikowaną z nich, co dyskwalifikuje wykonaną kuchnię, jest odklejające się obrzeże. Usunięcie tej wady wymaga wykonania od początku procesu okleinowania, który polegałby na usunięciu odpadającego obrzeża i ponownym zaokleinowaniu korpusów na miejscu przy użyciu obrzeża z klejem i dmuchawą, natomiast drzwi i półki należałoby zaokleinować maszynowo. Należy również wymienić blat na nowy, zwracając uwagę na właściwe usytuowanie wycinanego otworu, przy czym, po zdemontowaniu zlewozmywaka należy sprawdzić, czy ma on proste krawędzie.

Koszt naprawy mebli kuchennych wynosi łącznie co najmniej 2.000 zł.

Pismem z dnia 24 maja 2011 r. A. P. i I. P. wezwali D. S. do zapłaty kwoty 7.000 zł oraz zabrania elementów płyt meblowych i akcesoriów meblowych, które miały stanowić meble kuchenne wykonane przez niego, w terminie 14 dni, wskazując, że nie wywiązał się on należycie z umowy. Pomimo wielokrotnych wezwań telefonicznych i pisemnych, pozwany unika od początków maja 2011 r. kontaktów z powodami, nie zwrócił im pieniędzy pobranych tytułem wynagrodzenia za wykonanie mebli, których też nie odebrał.

Powodowie zwrócili się w lutym 2013 r. do K. L. i K. P. o dokonanie wyceny naprawy mebli kuchennych zamontowanych w ich domu przez pozwanego. Koszty naprawy zostały oszacowane na kwoty odpowiednio: 5.760 zł i 6.240 zł.

Mając to na względzie, Sąd uznał, że wykonane przez pozwanego meble nie stanowią towaru zgodnego z umową.

Powodowie zawiadomili wykonawcę o tej niezgodności w terminie określonym w art. 9 ust. 1 ustawy z 27 lipca 2002 r. o szczególnych warunkach sprzedaży konsumenckiej oraz o zmianie Kodeksu cywilnego (Dz. U. nr 141, poz. 1176 z późn.

zm.), a w piśmie z dnia 24 maja 2011 r. skutecznie odstąpili od umowy (art. 8 ust. 4 cyt. ustawy), gdyż doprowadzenie mebli do stanu zgodnego z umową jest co prawda możliwe, ale naprawa wymaga nadmiernych kosztów, a ponadto naraża powodów na znaczne niedogodności.

O odsetkach ustawowych orzeczono na podstawie art. 481 § 1 i 2 w zw. z art. 455 k.c.

Rozstrzygnięcie o kosztach procesu zapadło w oparciu o przepisy art. 98 § 1 i 3 k.p.c., zaś o kosztach sądowych – art. 113 ust. 1 ustawy z dnia 8 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (tekst jedn.: Dz. U. z 2010 r. nr 90, poz. 594 z późn. zm.).

Apelację od tego wyroku wniósł D. S., który zarzucił:

- naruszenie art. 328 § 2 k.p.c. poprzez pominięcie złożonych przez skarżącego zdjęć, obrazujących projekt kuchni oraz kuchnię już wykonaną, a w konsekwencji naruszenie art. 233 § 1 k.p.c., gdyż dowód ten był istotny dla ustalenia, że kuchnia zastała wykonana zgodnie z projektem i bez wad, co ma znaczenie dla odstąpienia przez Sąd od ustalenia czasu i mechanizmu powstania wad zgłoszonych przez powodów;

- naruszenie art. 217 k.p.c. przez oddalenie wniosku pozwanego o sporządzenie opinii uzupełniającej oraz opinii konkurencyjnej innego biegłego w sytuacji, gdy przeprowadzona opinia nie wykazywała mechanizmu powstania uszkodzeń, załączone zdjęcia z wykonanej kuchni nie uwidaczniają żadnych wad mebli, zaś mechanizm i czasookres ich powstawania były sporne;

- naruszenie art. 217 k.p.c. poprzez przekroczenie zasady swobodnej oceny dowodów, polegające na przyjęciu opinii biegłego jako pełnej, jasnej i rzetelnej w odniesieniu do ustalenia, że wady dają się usunąć za kwotę około 2.000 zł i jednocześnie ustalenie, że zaszyły przesłanki uzasadniające odstąpienie od umowy, ponieważ powodowie nie znaleźli stolarza, który za taką cenę usunąłby wady;

- błąd w ustaleniach faktycznych, polegający na uznaniu, że pozwany wzywał do usunięcia wad i dokonał odstąpienia oraz że naprawa mebli wiąże się ze znacznymi niedogodnościami, bowiem pociąga za sobą konieczność demontażu mebli, podczas gdy powodowie mają w domu inną kuchnię, a odstąpienie od umowy łączyć się będzie z tymi niedogodnościami;

- sprzeczność ustaleń Sądu z treścią zebranego materiału dowodowego poprzez uznanie, że powodowie modyfikowali projekt przed przystąpieniem do wykonywania mebli, a pozwany zapisywał te zmiany w zeszycie, podczas gdy z zeznań świadka O. S. wynika, że na życzenie powodów wykonywane były przeróbki.

Wskazując na to, skarżący wniósł o zmianę wyroku i oddalenie powództwa w całości, ewentualnie o uchylenie tego orzeczenia i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania oraz zasądzenie od powoda kosztów procesu.

Powodowie wnieśli o oddalenie apelacji.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje.

Apelacja nie zasługuje na uwzględnienie.

Spór w rozpoznawanej sprawie wynika z zawartej między stronami umowy o dzieło, zgodnie z którą pozwany miał wykonać dla powodów, a następnie zamontować w ich domu meble kuchenne. Do umowy tej stosuje się odpowiednio przepisy o sprzedaży konsumenckiej (art. 627¹ k.c.). Zgodnie zaś z art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 27 lipca 2002 r. o szczególnych warunkach sprzedaży konsumenckiej oraz o zmianie Kodeksu cywilnego (Dz. U. nr 141, poz. 1176 z późn. zm.), sprzedawca odpowiada wobec kupującego, jeżeli towar konsumpcyjny w chwili jego wydania jest niezgodny z umową; w przypadku stwierdzenia niezgodności przed upływem sześciu miesięcy od wydania towaru domniemywa się, że istniała ona w chwili wydania.

Nie ulega wątpliwości, że meble kuchenne zamontowane w domu A.i I. małżonków P. zostały wykonane przez D. S. niezgodnie z zasadami sztuki stolarskiej. Jak bowiem wynika z opinii biegłego K. R. (k.95), w szafce dolnej bok jednej z szuflad został wykonany z okleiny w innej kolorystyce niż reszta mebli, a większą jej głębokość uzyskano poprzez doklejenie kawałków płyt do wykonanego wcześniej korpusu, szafka górna została nieprecyzyjnie dopasowana do wnęki, a w powstałą szczelinę wstawiono płytę, której długość jest mniejsza od przylegającego boku szafki, w blacie szafki pod zlewozmywak wykonano otwór tuż przy boku szafki, uniemożliwiając prawidłowe jego zamontowanie, obrzeże PCV odkleja się praktycznie na każdej krawędzi każdej szafki, odpadają uchwyty, wieniec środkowy witryny nad szufladą nie licuje z bokami szafki, przez co przy zamkniętej szufladzie występuje szczelina, nie domyka się jedna dolna szuflada, drzwi witryny opadają, niedokładnie spasowana jest listwa cokołowa na narożu.

Wady te zostały stwierdzone przez powodów niemal natychmiast po zamontowaniu mebli. Skoro zaś umowa została zawarta w dniu 31 stycznia 2011 r., a w piśmie z dnia 24 maja 2011 r. powodowie wezwali pozwanego do zwrotu pieniędzy otrzymanych za wykonanie tych prac, oświadczając, że nie wywiązał się on z umowy (k.7), to istnieje domniemanie niezgodności towaru konsumpcyjnego (dzieła) z umową.

Domniemanie to nie zostało skutecznie obalone przez pozwanego w toku procesu, w szczególności zdjęcia przedstawione przez D. S. (k.34-37) nie stanowią dowodu na to, że meble zostały wykonane prawidłowo, bowiem obrazują one jedynie projekt kuchni i kuchnię zaraz po jej wykonaniu, co nie świadczy o braku wad, które zostały stwierdzone już po zamontowaniu mebli, a co wynika z zeznań powodów i opinii biegłego. Ta ostatnia zasługuje w pełni na uwzględnienie, bowiem jest jasna, logiczna i kompletna, zawiera odpowiedzi na pytania postawione przez Sąd. Bezzasadny jest zatem zarzut naruszenia art. 217 k.p.c. przez oddalenie wniosku pozwanego o sporządzenie opinii konkurencyjnej innego biegłego. Jak wyjaśnił to Sąd Najwyższy w postanowieniu z dnia 19 sierpnia 2009 r., III CSK 7/09, dowód z opinii biegłego ma szczególny charakter, gdyż korzysta się z niego w wypadkach wymagających wiadomości specjalnych. Z tego względu nie mają do niego zastosowania wszystkie zasady dotyczące postępowania dowodowego, a w szczególności art. 217 § 1 k.p.c. Nie można zatem przyjąć, że sąd obowiązany jest dopuścić dowód z kolejnych biegłych w każdym wypadku, gdy złożona opinia jest niekorzystna dla strony. Sąd ma obowiązek dopuszczenia dowodu z dalszej opinii, gdy zachodzi taka potrzeba, a więc wtedy gdy opinia, którą dysponuje zawiera istotne luki, bo nie odpowiada na postawione tezy dowodowe, jest niejasna, czyli nienależycie uzasadniona lub nieweryfikowalna, tj. gdy przedstawiona przez eksperta analiza nie pozwala organowi orzekającemu skontrolować jego rozumowania co do trafności jego wniosków końcowych.

Jak stanowi przepis art. 8 ust. 1 cyt. ustawy z dnia 27 lipca 2002 r., jeżeli towar konsumpcyjny jest niezgodny z umową, kupujący może żądać doprowadzenia go do stanu zgodnego z umową przez nieodpłatną naprawę albo wymianę na nowy, chyba że naprawa albo wymiana są niemożliwe lub wymagają nadmiernych kosztów. Przy ocenie nadmierności kosztów uwzględnia się wartość towaru zgodnego z umową oraz rodzaj i stopień stwierdzonej niezgodności, a także bierze się pod uwagę niedogodności, na jakie naraziłby kupującego inny sposób zaspokojenia.

Wszystkie wady i usterki kuchni wykonanej przez pozwanego są możliwe do usunięcia. Najbardziej skomplikowaną wadą, która dyskwalifikuje tę kuchnię i czyni ją niezdatną do użytku (opinia biegłego K. R. – k.95-96, 111v.), a zatem wadą istotną, jest odklejające się obrzeże. Aby ją usunąć, należy od początku wykonać proces okleinowania: usunąć odpadające obrzeże i ponownie zaokleinować korpusy na miejscu przy użyciu obrzeża z klejem i dmuchawy, natomiast drzwi i półki zaokleinować maszynowo. Tak poważna wada oznacza wysoki stopień niezgodności towaru konsumpcyjnego z umową. Skoro bowiem D. S. zobowiązał się wykonać meble z płyt meblowych, z okleiną imitującą drewno dębowe, to zasadnicze znaczenie dla oceny prawidłowości wykonania dzieła miało to, czy prawidłowo dokonano okleinowania. Na jakości tego materiału opierała się bowiem istota wykonanego dzieła. W sytuacji kiedy obrzeże PCV odkleja się praktycznie na każdej krawędzi każdej szafki, amortyzacja takiej kuchni wynosi zaś 10-15 lat (wyjaśnienia ustne opinii biegłego – k.112), to meble wykonane przez pozwanego w sposób oczywisty nie odpowiadają umowie. Jak stwierdził biegły (k.112), kuchnię z takimi wadami nikt nie kupi. Niezależnie od tego, należy wymienić jeszcze blat szafki pod zlewozmywak na nowy, zwracając uwagę na właściwe usytuowanie wycinanego otworu, a po zdemontowaniu zlewozmywaka należy sprawdzić, czy ma on proste krawędzie. Biorąc pod uwagę taki stopień

stwierdzonej niezgodności towaru konsumpcyjnego z umową oraz stosunkowo wysokie, w porównaniu z ceną, jaką powodowie zapłacili za wykonanie dzieła, koszty usunięcia tej wady, bowiem szacowane przez biegłego na około 2.000 zł, co stanowi minimum kosztów, które należałoby ponieść, praktycznie bowiem byłyby one większe, biorąc pod uwagę ceny określone przez innych stolarzy (k.136, 137), nawet jeżeli obejmują one także inne czynności, należy uznać, że naprawa wymaga nadmiernych kosztów. Stanowi to wystarczającą podstawę do odstąpienia od umowy przez kupującego (zamawiającego) na podstawie art. 8 ust. 4 powołanej ustawy. W takiej sytuacji zbędna jest zatem ocena, czy naprawa mebli wiąże się poza tym ze znacznymi niedogodnościami dla powodów. Przy tego rodzaju stwierdzonej wadzie, nieistotne jest również, kiedy powodowie modyfikowali projekt: czy przed przystąpieniem do wykonywania mebli przez pozwanego, czy też po wykonaniu dzieła (domagając się jego przeróbek).

Pismo powodów z dnia 24 maja 2011 r. (k.7) stanowi odstąpienie od umowy zawartej z pozwanym. Jak prawidłowo przyjął Sąd pierwszej instancji (k.151v.), wolę taką A. P. i I. P. wyrazili w wezwaniu D. S. do zwrotu ceny za meble w kwocie 7.000 zł i zabrania wykonanych przez niego mebli. Powodowie zachowali uprawnienia określone w art. 8 cyt. ustawy, w tym prawo odstąpienia od umowy, gdyż jak wynika z niekwestionowanych ustaleń Sądu Rejonowego, pozwany zakończył montaż mebli w Wielki Piątek – 22 kwietnia 2011 r., zgodnie zaś z art. 9 ust. 1 powołanej ustawy, kupujący, tu: zamawiający, by móc skorzystać z wymienionych uprawnień, powinien przed upływem dwóch miesięcy od stwierdzenia niezgodności towaru konsumpcyjnego z umową zawiadomić o tym sprzedawcę (przyjmującego zamówienie).

Biorąc to pod uwagę, oddalono apelację jako bezzasadną na podstawie art. 385 k.p.c.

Zgodnie z art. 98 § 1 i 3 w zw. z art. 108 § 1 zdanie pierwsze k.p.c. zasądzono od pozwanego na rzecz powodów kwotę 600 zł tytułem kosztów postępowania apelacyjnego, na które składa się wynagrodzenie pełnomocnika będącego adwokatem, wynikające z treści § 6 pkt 4 w zw. z § 13 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (tekst jedn.: Dz. U. z 2013 r., poz. 461).

W oparciu o przepis art. 113 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (tekst jedn.: Dz. U. z 2010 r. nr 90, poz. 594 z późn. zm.), nakazano pobrać od D. S. na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Kielcach kwotę 60,06 zł tytułem kosztów sądowych – wynagrodzenia biegłego K. R. za sporządzenie opinii i udział w rozprawie (k.180).

SSO M. Bajor - Nadolska SSO T. Kołbuc SSO C. Klepacz